

Vážení členové Společnosti pro metabolická onemocnění skeletu,

jestliže jsme v závěru června oslavili (i celým číslem Osteologického bulletinu) významné životní jubileum pana prof. MUDr. Jaroslava Blahoše, DrSc., musím nám všem připomenout, že v červenci oslavili významné životní jubileum další dva čestní členové SMOS a špičkoví odborníci – prof. MUDr. Jan Štěpán, DrSc. a prof. MUDr. Rajko Doleček, DrSc. Oba vypadají, že nestárnou, oba jsou stále vědecky i klinicky činní a aktivní, a tak „jen tato připomenutí“ svědčí o tom, že čas běží.

Poprosil jsem tentokrát o laudační články dvě velké osobnosti české medicíny – prof. MUDr. Jana Škrhu, DrSc., prorektora Univerzity Karlovy a prof. MUDr. Josefa Marka, DrSc., mnohaletého předsedu Endokrinologické společnosti. Důvody jsou nasnadě.

Profesor Škrha se stále v určitém smyslu považuje za žáka profesora Štěpána a rád vzpomíná na mnohé dny (a především odpoledne a večery), které spolu strávili v laboratoři, i na dny na klinice a je jistě člověkem, který o Janu Štěpánovi ví hodně. Oprávněně si jej váží a určitě se od něj hodně naučil. Ale to vlastně my všichni. Není na škodu si připomenout, že profesor Štěpán vedl první oficiální osteologické pracoviště vybavené DXA technikou v ČR, že je v osteologických kruzích světa nejznámější a také oprávněně nejuznávanější odborník. Jeho vědecké práce a studie v osteologii nemají v ČR konkurenci a – tak jak už to u nás bývá – jeho mezinárodní věhlas je v ČR stále málo doceněn. Ale vy, kteří se občas účastníte mezinárodních konferencí a kongresů, jistě postřehnete, že pro světové špičky oboru jsou česká osteologie a Jan Štěpán synonymum. Myslím, že na to můžeme být hrdi – jeho výsledky jsou ve světě nepochybně vysoce ceněny.

Profesor Rajko Doleček je pojem pro několik generací české (a jistě i československé) medicíny. Je bytostným endokrinologem s širokým záběrem do mnoha endokrinních aspektů – včetně osteoporózy. Ale byl i mediální hvězdou v tom nejlepším slova smyslu. Byl vlastně prvním, kdo dokázal využít veřejných sdělovacích prostředků k oslovení laické veřejnosti. A udělal to s nezaměnitelným šarmem a elegancí, dokázal popularizovat vědu a současně zaangažovat veřejnost pro prevenci chorob, kterým dnes říkáme populační. Prožil toho v životě mnoho, má bohatou a ne vždy lehkou anamnézu s mnoha bolavými místy, ale věda a medicína mu přinášela vždy potěšení. A platí to dodnes – neutuchající diskutér, přednášeč i vědec – ku prospěchu osteologie dnes hodně zaměřen na změny endokrinních regulací (nejen) kostního metabolismu u pacientů v těžkých, kritických stavech. S výhodou aplikuje své obrovské endokrinologické znalosti do této málo probádané oblasti. Jeho aktivita a čilost je skutečně obdivuhodná.

Připojuji se jménem všech členů Společnosti pro metabolická onemocnění skeletu České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně s přáním zdraví, pohody, úspěchů a spokojenosti v pracovním i osobním životě oběma jubilantům.

S hlubokou úctou,

prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., Dr.h.c.
předseda výboru SMOS